

SLOVENSKA MATICA

VABILO

na simpozij z okroglo mizo

HUMANISTIKA IN PRAVO

Evtanazija – perspektive onstran pro & contra

v sredo, 27. marca 2019, ob 16. uri

Dvorana Slovenske matice, Kongresni trg 8, Ljubljana

Redkokatero vprašanje globlje nagovori jedro naše civilizacije, kot je vprašanje evtanazije. Značilnost demokratične kulture je, da se razume kot skupnost načel (R. Dworkin), med katerimi zavzemajo hierarhični vrh prav vrednote, kot sta dostojanstvo človeka in svetost njegovega življenja. Zato je v odnosu do evtanazije težko ostati ravnodušen, teža problematike že sama po sebi spodbuja energična in kategorična stališča. Toda ta so za vstop v tako kompleksno problematiko pogosto škodljiva. Zato je strategija tega simpozija seči preko afirmativnega ali odklonilnega stališča, ki ga vsakdo gotovo ima, in se osredotočiti na, če uporabimo Kantov žargon, pogoje možnosti razprave o evtanaziji kot taki.

Napor je treba vložiti v konkretizacijo in vsebinsko izpolnitev posameznih načel, saj na abstraktni ravni ta vselej ustvarjajo pat pozicijo. Tako je denimo za nasprotnike evtanazije leta nezdržljiva s človekovim dostojanstvom, zagovorniki pa nasprotno menijo, da je ravno človekovo dostojanstvo tisto, ki zahteva prekinitev trpljenja. Pot iz aporije lahko nakaže le osvetlitev vseh vidikov, ki se stikajo na točki vprašanja namerne prekinitve življenja. K besedi bomo pripustili tri vede, filozofijo, pravo in medicino.

Filozofija raziskuje človeka kot avtonomno bitje, ki vodi svoje življenje kot mu narekuje svoboda vesti. Toda ali avtonomija vključuje tudi pravico, da človek s seboj na neki točki ravna kot z lastnino, ki vključuje tudi pravico do uničenja (*Dominum est ius utendi et abutendi*)? Pravo je veda, ki mora jasno opredeliti eventualno pravico do posega v življenje in postopek za izvedbo te pravice. Zlasti pa pojasniti, ali, in če, kako je evtanazija združljiva s trenutno veljavnimi določili ustave (17. člen - nedotakljivost človekovega življenja). Medicina pa mora pojasniti, kako podati jasne standarde pri opredelitvi bolezenskih stanj človeka, ki bi bila osnova za uveljavljanje pravice do evtanazije.

Predvsem pa: premislek mora potekati ob eksplicitnem spoštovanju do tematike in ob poglobljenem intelektualnem naporu vsakogar, ki o njej razpravlja. Za nobeno ceno ta ne sme potoniti v še en vulgarni pro & contra, ki ga poganja spirala dnevnopolitičnega (in/ali kulturnobojniškega) manihejstva. Ne gre za spopad dobrega in zlega, pač pa za konflikt dveh pripadajočih si plati najvišjega, kar obstaja. Človekovega življenja.

PROGRAM

16.00 – 17.15

Pozdravne besede

Dr. Aleš Gabrič, (predsednik Slovenske matice)

Dr. Rado Pišot, (direktor Znanstveno-raziskovalnega središča – Koper)

Predavanja

Dr. Borut Ošljaj (Filozofka fakulteta, UL)

Dr. Vinko V. Dolenc (Medicinska fakulteta, UL v pokoju)

Dr. Vid Jakulin (Pravna fakulteta, UL in ZRS Koper)

17.15 – 17.30 (Odmor)

17.30 – 18.30

Okrogla miza

Dr. Mitja Deisinger, Dr. Mateja Lopuh, Dr. Vojko Strahovnik, Dr. Lenart Škof in Dr. Zvonka Zupanič Slavec

Zaključna beseda

Dr. Ernest Petrič

V imenu organizatorjev:

dr. Rok Svetlič, *Pravni inštitut pri Znanstveno raziskovalnem središču – Koper*

Jan Zobec, *Slovenska Komisija pravnikov*

dr. Aleš Gabrič, *Slovenska matica*